

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 256/2022-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jaroslav Homza, s. r. o., Moyzesova 46, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jaroslav Homza, proti postupu Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 201/2014 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 31. marca 2022 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 43 C 201/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“).
2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom na vydanie platobného rozkazu domáhal na žalovanej (bývalej manželke, pozn.) zaplata sumy 3 316,62 eur s príslušenstvom, ktorú ako spoludlžník z úverovej zmluvy zaplatil Štátnemu fondu rozvoja bývania po rozvode manželstva. Pripúšťa, že okresný súd v napadnutom konaní už právoplatne rozhodol uznesením č. k. 43 C 201/2014 z 23. decembra 2021 o jeho zastavení, právoplatným 1. februára 2022. Opíšu podrobne chronologický priebeh napadnutého konania, sťažovateľ namieta, že toto bolo poznačené dlhodobou nečinnosťou, neefektívnosťou a nesústredenou činnosťou okresného súdu, čo v konečnom dôsledku spôsobilo značné zbytočné prietahy.
3. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jeho ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vyslovil porušenie jeho práv označených v bode 1 postupom okresného súdu v napadnutom konaní a súčasne mu priznal finančné zadost'učinenie v sume 8 000 eur a náhradu trov konania vzniknutých pred ústavným súdom.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podstata námietok sťažovateľa spočíva najmä v tom, že v takej jednoduchej právnej veci nie je prípustné, aby okresný súd rozhodoval viac ako 8 rokov, dlhodobo a neprimerane tým spôsoboval sťažovateľovi značnú ujmu na jeho právach a pocit právnej neistoty. Postup okresného súdu považuje sťažovateľ za nezákonný, svojvoľný a najmä za neprimerane dlhý s ohľadom na predmet konania, pričom samotná dĺžka vedného sporu svedčí o dlhodobej nespôsobilosti okresného súdu vo veci meritórne rozhodnúť. Napadnuté konanie má značný dopad na osobu sťažovateľa, jeho zdravotný stav i jeho majetkové pomery, keď nevyriešením jednoduchého sporu je sťažovateľ naďalej zaťažovaný platením splátok za úver za nehnuteľnosť – rodinný dom, v ktorom dosiaľ nikto nebýva. Sťažovateľ tvrdí, že je frustrovaný z postupu okresného súdu a existencie zbytočných prietáhov. Nevyužil možnosť podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania č. k. 43 C 201/2014 z 23. decembra 2021, hoci ho považuje za nezákonné; okresnému súdu už v čase podania jeho žaloby musela byť známa skutočnosť, že súbežne s napadnutým konaním prebieha aj súdny spor sťažovateľa o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (sp. zn. 43 C 22/2011, pozn.), čo však podľa sťažovateľa nebránilo okresnému súdu o podanom návrhu rozhodnúť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd z jej obsahu zistil, že spĺňa podmienky v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) až e) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a keďže podľa čl. 127 ústavy ústavnú sťažnosť nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02) ani vo vzťahu k namietanému postupu súdu (IV. ÚS 158/04, I. ÚS 109/06), overením obsahu súdneho spisu tiež zistil, že nebola podaná oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde], lebo od právoplatného skončenia napadnutého konania (bod 2 tohto uznesenia) nepochybne neuplynula lehota na podanie sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 91/04, IV. ÚS 186/08). Prijatiu ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie však v danom prípade bráni jej zjavná neopodstatnenosť [§ 56 ods. 1 a ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

6. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, ku ktorému dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu verejnej moci (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02) alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

7. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať

k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavnú sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú, keďže pred ústavným súdom konanie o nej už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

8. Ústavná sťažnosť sťažovateľa smerujúca proti nečinnosti okresného súdu a jeho nesústreďenému postupu v napadnutom konaní bola ústavnému súdu doručená čase, keď toto konanie bolo právoplatne skončené. Okresný súd uznesením č. k. 43 C 201/2014 z 23. decembra 2021 napadnuté konanie zastavil z dôvodu prekážky litispendencie [§ 159 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)], ktorá predstavuje neodstrániteľnú vadu sporového konania vo vzťahu k neskôr začatému sporovému konaniu a vedie vždy k zastaveniu tohto konania (§ 161 ods. 2 CSP). V konkrétnom prípade sťažovateľa prebieha na okresnom súde pod sp. zn. 43 C 22/2011 skôr začaté konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorého predmetom je aj vyporiadanie pasív z úverovej zmluvy, a teda ide o spor medzi rovnakými stranami (bývalými manželmi) s rovnakým predmetom konania. Hoci nemožno prehliadnuť skutočnosť, že okresný súd o zastavení napadnutého konania z dôvodu litispendencie rozhodol až po 8 rokoch od jeho začatia, podstatnou a rozhodujúcou skutočnosťou v prejednávanej veci bolo, že v čase, keď sa sťažovateľ obrátil na ústavný súd so svojou ústavnou sťažnosťou, bolo už napadnuté konanie právoplatne skončené.

9. Právoplatným skončením veci k porušovaniu označených práv sťažovateľa v napadnutom konaní už teda nemohlo dochádzať a jeho právna neistota nemohla trvať tak, ako to opisuje vo svojej ústavnej sťažnosti. V danom prípade konanie o ústavnej sťažnosti sťažovateľa pred ústavným súdom po právoplatnom skončení napadnutého konania nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj právu podľa čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), pretože namietané porušenie už netrvá, a teda právna neistota sťažovateľa bola odstránená.

10. S ohľadom na uvedené ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

11. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 28. apríla 2022

Miloš Maďar
predseda senátu